

**ЛВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ,
АНГЛІЙСЬКОЮ
ТА ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*VI Всеукраїнської
науково–практичної конференції
викладачів та фахівців–практиків*

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

*та
XVI Всеукраїнської
науково–практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів – 2026

Голова:

АЗЮКОВСЬКИЙ Олександр Олександрович – ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ ДП), кандидат технічних наук, професор;

БОНДАР Дмитро Володимирович – ректор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (ЛДУБЖД), доктор юридичних наук, доцент, заслужений працівник цивільного захисту України, генерал-майор служби цивільного захисту.

**Заступники
голови:**

БОГДАНОВА Ольга – кандидат технічних наук, голова правління Європейського співтовариства з охорони праці ESOSH, сертифікований експерт Інституту здоров'я та безпеки праці Tech IOSH (Великобританія), сертифікований експерт інституту здоров'я та безпеки праці CertIOSH (Велика Британія)»;

МАТВІЙЧУК Дмитро Лаврентійович – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»;

ПОПОВИЧ Василь Васильович – проректор ЛДУБЖД з наукової роботи, полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор.

**Члени
оргокомітету:**

БЄЛІКОВ Анатолій Серафимович – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності ДВНЗ «Придніпровська держав-

на академія будівництва та архітектури», доктор технічних наук, професор;

ВОЛОДЧЕНКОВА Наталія Валеріївна – декан гірничо-металургійного факультету ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», кандидат технічних наук, доцент;

ГОЛІНЬКО Василь Іванович – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор;

ГОРНОСТАЙ Орислава Богданівна – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

ІЛЬЧИШИН Ярослав Васильович – начальник науково-дослідного центру ЛДУБЖД, полковник служби цивільного захисту, кандидат педагогічних наук;

МАРИЧ Володимир Михайлович – докторант денної форми здобуття освіти докторантури-ад'юнктури ЛДУБЖД, підполковник служби цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент;

МЕНЬШИКОВА Ольга Володимирівна – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, полковник служби цивільного захисту, кандидат фізико-математичних наук, доцент

МІРУС Олександр Львович – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат хімічних наук, доцент;

ПРИЙМА Андрій Мирославович — доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

РИМАР Тетяна Іванівна — доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

РОМАНСЬКА Галина Ігорівна – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД;

СТАНІСЛАВЧУК Оксана Володимирівна – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

СУШКО Надія Сергіївна — доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУБЖД, капітан служби цивільного захисту, доктор філософії;

ФЕДОРЧУК-МОРОЗ Валентина Іванівна – завідувач

кафедри цивільної безпеки Луцького національного технічного університету (ЛНТУ), кандидат технічних наук, доцент;

ФІРМАН Володимир Михайлович - професор кафедри безпеки життєдіяльності Львівського національного університету імені Івана Франка (ЛНУ ім. І. Франка), кандидат технічних наук, доцент.

ЧЕБЕРЯЧКО Сергій Іванович – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор;

ЯВОРСЬКА Олена Олександрівна – директор Навчально-наукового інституту природокористування НТУ "ДП", доктор технічних наук, професор;

ЯКОВЧУК Роман Святославович – начальник Навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, полковник служби цивільного захисту, д-р техн. наук, доцент;

ЯРЕМКО Зіновій Михайлович – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності ЛНУ ім. І. Франка, доктор хімічних наук, професор.

ОРГАНІЗАТОРИ

Державна служба України з надзвичайних ситуацій;

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності;

Рада молодих вчених при МОН України;

Європейське співтовариство з охорони праці (ESOSH);

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»;

Львівський національний університет імені Івана Франка;

ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»;

Луцький національний технічний університет;

Науково-виробничий журнал «Охорона праці»

ВИДАВЕЦЬ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

УДК 005.334:331.45:622:669

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

*Кружилко О. Є., д-р техн. наук, професор, професор кафедри безпеки
праці та охорони довкілля;*

*Чеберячко Л. М., д-р філософії (PhD), доцент кафедри безпеки праці та
охорони довкілля*

ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

Ускладнення технологічних процесів, широке впровадження автоматизованих систем та зростання інтенсивності виробництва призводять до появи нових небезпечних факторів і підвищують рівень виробничих ризиків, що потребує застосування більш ефективних підходів до управління безпекою (охороною) праці. Особливо це стосується підприємств металургійної та гірничодобувної промисловості, де виробниче середовище пов'язане з дією небезпечних і шкідливих факторів, таких як високі температури, пил, шум, вібрації, токсичні гази, а також значні фізичні навантаження та ризики аварійних ситуацій. У таких умовах ефективне управління безпекою праці неможливе без застосування науково обґрунтованих підходів до прийняття управлінських рішень, які забезпечують мінімізацію ризиків та збереження життя і здоров'я працівників.

Процес прийняття управлінських рішень у сфері безпеки праці має багатостадійний характер і включає ідентифікацію проблемної ситуації, збір та аналіз інформації, формування альтернативних варіантів дій, оцінювання їх ефективності та вибір оптимального рішення з урахуванням визначених критеріїв. Особливістю цього процесу є необхідність врахування умов невизначеності, що виникають внаслідок нестачі інформації, динамічності виробничих процесів та впливу людського фактору. У таких умовах особливого значення набуває використання методів наукової підтримки прийняття рішень, які дозволяють підвищити обґрунтованість управлінських дій і знизити рівень ризику помилок.

Одним із ключових підходів до управління безпекою праці є ризик-орієнтований підхід, який передбачає систематичне виявлення небезпек, оцінювання ймовірності їх реалізації та визначення можливих наслідків для працівників і виробничого процесу. Застосування цього підходу дозволяє перейти від реагування на вже скоєні нещасні випадки до їх упередження шляхом своєчасного виявлення потенційних загроз.

Поряд із системним підходом значну роль відіграє ситуаційний підхід, який передбачає адаптацію управлінських рішень до конкретних умов виробничого середовища. У металургійній та гірничій промисловості виро-

бничі процеси можуть суттєво відрізнятися залежно від типу обладнання, технологій, умов експлуатації та зовнішніх факторів, що обумовлює необхідність індивідуального підходу до прийняття рішень. Ситуаційний аналіз дозволяє враховувати ці особливості та забезпечувати гнучкість системи управління охороною праці.

Важливим елементом наукової підтримки прийняття рішень є використання експертних методів оцінювання ризиків, які дозволяють враховувати досвід і знання фахівців у сфері безпеки праці. Застосування таких методів є особливо доцільним у випадках, коли відсутні достатні статистичні дані або коли ситуація характеризується високим рівнем невизначеності. У практиці підприємств металургійної та гірничодобувної промисловості широко використовуються методи експертного оцінювання, ранжування ризиків та багатокритеріального аналізу, що дозволяє обґрунтовано визначати пріоритети у впровадженні заходів безпеки.

Сучасні тенденції розвитку управління безпекою праці пов'язані з активним впровадженням цифрових технологій, які забезпечують автоматизацію процесів збору, обробки та аналізу інформації. Використання систем підтримки прийняття рішень дозволяє інтегрувати різноманітні дані про стан виробничого середовища, обладнання та персоналу, що створює передумови для більш точного прогнозування ризиків і своєчасного реагування на небезпечні ситуації. На підприємствах металургійної промисловості такі системи можуть використовуватися для моніторингу температурних режимів, стану печей, концентрації шкідливих речовин, тоді як у гірничодобувній галузі – для контролю газового середовища, стійкості порід і параметрів вентиляції.

Список використаних джерел:

1. Кружилко О. Є., Чеберячко С. І., Володченкова Н. В., Репін М. В., Майстренко В. В. Методика побудови математичної моделі прогнозування ризиків для стратегічного планування заходів із безпеки праці. *Науковий Журнал Метінвест Політехніки. Серія: Технічні науки*, No 5, 2025, с. 316-322. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2080/2025-5-36>
2. Петруня Ю. Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.
3. Кружилко О. Є., Чеберячко Ю. І., Володченкова Н. В. Застосування спеціалізованих диджитальних систем для моделювання виробничих чинників. *Науковий Журнал Метінвест Політехніки. Серія: Технічні науки*, No 3, 2025 С. 246–251. DOI <https://doi.org/10.32782/3041-2080/2025-3-32>